

Proces actualisatie 2027-2036

Het gezamenlijke proces bestaat uit de volgende stappen. Deze stappen zijn in lijn met het proces dat eerder is afgesproken in het BO VRO van februari 2025. De planning is ambitieus, dus het is gewenst dat de provincie het gesprek en proces met de regio's al voert parallel aan het gesprek met het Rijk. De eerste stappen zijn al ambtelijk gezet:

- > **Januari – februari 2026** Op basis van de ABF Primos prognose levert VRO de woningbehoeftecijfers voor heel Nederland, verdeeld per provincie en woondealregio.
 - Het Rijk geeft de provincies 1) richtinggevende aantallen voor de woningbouw per provincie 2) kaders voor de betaalbaarheid = betaalbaarheidsdoelstelling in het besluit versterking regie volkshuisvesting 3) richtlijnen voor het bouwen voor doelgroepen¹ 4) het proces en enkele data met mijlpalen.
 - Rijk en provincie gaan met elkaar in gesprek. Input voor deze gesprekken zijn o.a. de Primos woningbehoeftecijfers, de ontwerp Nota Ruimte, regionale prognoses, en planmonitors en andere relevante richtinggevende beleidskaders (bijv. Ruimte voor Defensie). Doel van dit gesprek is uitgangspunten van de actualisatie bespreken en ophalen hoe provincies de woningbouwopgave voor de periode tot en met 2036 zien.
- > **Februari – maart 2026** De provincies kunnen aan de slag met de Primos prognoses voor hun eigen provincie, de regionale woningbouwbehoefte aan de hand van regionale prognoses en relevante richtinggevende beleidskaders.
 - Reflectie van de provincies op de woningbehoeftecijfers van ABF Primos. Wordt deze woningbehoefte in de provincie herkend? En zo niet, welke woningbehoefte ziet de provincie voor zich? (bijv. op basis van ontwerp nota ruimte)
 - In welk tempo beoogt de provincie het woningtekort op een tekort van 2% te brengen? En wat is er voor nodig om deze opgave te realiseren?
 - Doel is om landelijk 100.000 woningen te bouwen per jaar, zodat we het woningtekort z.s.m. terugbrengen tot 2% in het belang van de woningzoekenden.
 - We vragen provincies te zorgen voor een proces voor afstemming met de regio's.²
- > **April 2026** Rijk en provincie gaan vervolgens (opnieuw) met elkaar in gesprek.
 - Het tweede gesprek gaat over de woningbouwopgave (het tempo waarin de woningbehoefte op een tekort van 2% gebracht kan worden), hoe gaan we om met de woningbouwvoorwaarden en aandachtsgroepen. Ter voorbereiding op dit gesprek vragen we provincies een antwoord te formuleren op bovengenoemde vragen.
 - Uitkomst van deze ambtelijke gesprekken is een gezamenlijk beeld van de woningbouwopgave op provinciaal niveau t/m 2036.
 - Ook de opgave t.a.v. aandachtsgroepen wordt besproken.

¹ Deze cijfers worden op een later moment gedeeld.

² Sommige provincies hebben al een startbijeenkomst gehad en/of een proces vastgesteld.

> **Mei 2026** (*beoogd – moet nog besproken en gepland worden*) bestuurlijke bijeenkomst Minister voor VRO en gedeputeerden.

- Ttoelichting uitgangspunten en belang om gezamenlijk, zo snel mogelijk, toe te werken naar het realiseren van 100.000 woningen per jaar zodat uiterlijk in 2036 het tekort is teruggebracht tot 2% in het belang van woningzoekenden.
- Toelichting en positionering ministeriële Taskforce Versnellen woningbouw.
- Stand van zaken actualisatieproces met elkaar delen. Vaststellen van de opgave per provincie voor de periode tot en met 2036.
- Formeel startpunt uitwerking per woningbouwregio en met gemeenten (aantallen, betaalbaarheid, doelgroepen, en woningbouwvoorwaarden).

> **Mei 2026** De provincie gaat met haar gemeenten in gesprek over hoe deze opgave regionaal en lokaal gaat landen en ingevuld kan worden.

- Binnen de kaders van het Rijk sturen de provincies aan de regio's en gemeenten 1) richtinggevende aantallen voor de woningbouw per regio 2) richtlijnen voor de betaalbaarheid in lijn met het besluit versterking regie volkshuisvesting 3) het proces om tot een verdeling van de aantallen en betaalbaarheid te komen 4) richtlijnen voor aandachtsgroepen en 5) het proces waarmee de woningbouwvoorwaarden geïnventariseerd worden.

De provincie kan hiermee al starten voor de 2^e ronde gesprekken. Input uit de regio kan namelijk behulpzaam zijn voor het 2de ronde gesprek uit de stap hiervoor.

> **Mei – november 2026** Provincies en gemeenten gaan een proces in om te komen tot een mogelijke programmering waarbij ingegaan wordt op locaties (onder andere o.b.v. plancapaciteit), het aandeel betaalbare woningen, bouwen voor aandachtsgroepen en hoe om te gaan met de woningbouwvoorwaarden.

- Provincie is hier aan zet om een planning en proces voor in te richten.
- **Juli 2026:** verwachte inwerkingtreding Wet versterking regie volkshuisvesting.
- De provincies bespreken per woningbouwregio de tussentijdse uitkomsten en de voortgang met het Rijk. De indicatieve aantallen, betaalbaarheidsverdeling, aandachtsgroepen en woningbouwvoorwaarden worden geagendeerd ter bespreking op de regionale woondealtafels (*beoogd augustus/september*) en het BO Woondeal (*beoogd september/oktober*).
- De regio en provincie doen een check bij o.a. corporaties en marktpartijen op de voorlopige programmering.

- > **November - december 2026:** De provincie doet per woningbouwregio een voorstel.
 - Provincie en Rijk voeren het gesprek over dit voorstel en komen ambtelijk tot een gezamenlijk beeld van de woningbouwopgave, de betaalbaarheid, de doelgroepen en hoe om te gaan met de woningbouwvoorwaarden.
 - Dit gesprek leidt tot een ambtelijk voorstel voor de geactualiseerde woningbouwopgave t/m 2036 die zo goed als mogelijk in lijn is met de nationale opgave en regionale behoefte en haalbaarheid.

- > **Q1 2027:** De geactualiseerde woningbouwopgave t/m 2036 op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau wordt begin 2027 bestuurlijk vastgesteld.
 - Gemeenten betrekken de gemeenteraden bij de besluitvorming over de woondeal (eerste stappen hiervoor kunnen eerder al starten).
 - Provincies betrekken de staten bij de besluitvorming over de woondeal (eerste stappen hiervoor kunnen eerder al starten).
 - De afspraken worden vastgesteld en ondertekent bij het BO Woondeal.
 - *17 maart: provinciale statenverkiezingen.*

- > **Juli 2027** Volkshuisvestingsprogramma's gereed.
 - De nieuwe vastgestelde opgave uit de ondertekende woondeal zal landen in de gemeentelijke, provinciale en landelijke Volkshuisvestingsprogramma's, de vervanging van de huidige woonvisie onder de nieuwe Wet regie op de volkshuisvesting.